

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum secundum matrimonium sit sacramentum? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

ego iuniores (scilicet viduas) nubere, filios procreare. Ergo secundæ nuptiæ sunt licitæ.

RESPONDEO dicendum, quòd vinculum matrimoniale non durat, nisi vsque ad mortem, vt patet Romanorum septimo: & idèd moriente altero coniugum, vinculum matrimoniale cessat. Vnde propter præcedens matrimonium non impeditur aliquis à secundo, mortuo coniuge: & sic* non solum secundæ, sed tertiæ, & sic deinceps nuptiæ sunt licitæ.

Ad primum ergo dicendum, quòd Chrysof. loquitur quantum ad causam, quæ aliquando solet ad secundas nuptias incitare, scilicet concupiscentiam, quæ etiam ad fornicationem incitat.

Ad secundum dicendum, quòd secundum matrimonium dicitur non esse bonum, non quia non sit licitum, sed quia caret illo honore significationis, quæ est in primis nuptijs, vt sit vna vnus: sicut est in Christo & Ecclesia.

Ad tertium dicendum, quòd homines diuinis dediti, non solum ab illicitis, sed etiam ab illis quæ habent aliquam turpitudinis speciem, arcantur: & idèd etiam arcantur à secundis nuptijs, quæ carent honestate, quæ erat in primis.

Ad quartum dicendum, quòd irregularitas non semper inducitur propter culpam, sed propter defectum sacramenti: & idèd ratio non est ad propositum.

ARTIC. II.

Verum secundum matrimonium sit sacramentum.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd secundum matrimonium non sit sacramentum. Qui enim iterat sacramentum, facit ei iniuriam. Sed nulli sacramento facienda est iniuria. Ergo secundum matrimonium esset sacramentum, nullo modo esset iterandum.

¶ 2 Præterea, In omni sacramento adhibetur aliqua benedictio. Sed in secundis nuptijs non adhibetur benedictio, vt in littera* dicitur. Ergo non est ibi aliquod sacramentum.

* Aug. li. 2. cõs. aduers. leg. et proph. c. 11. ¶ loco citato in argum. 1. Vide Au. de heres. ad Quod vult Deu. heresi 26 38. & 86 fo. 6. & in lib. de fide ad Pet. c. 42. fo. 3.

262 li. 4. sent. d. 42. S. I in fin. ex Amb cõm. c. 39 sup illud 1. Cor. 7. Beatior aut. ess. & gloss. interl. ib.

¶ 3 menti. gnificat. Christus ¶ 4 à suscep. impediri. mentum. SEI. peccato, trimonij. des, pro. monium. ¶ Pra. terem n. us, sicut. prijs con. ales. RESPO. nuntur i. rum sacra. mentantur. trimonij. rum legit. sensus in. etiam sec. & primu. Ad pri. de sacran. tunc enim. quod prin. na, sicut. character. rum non. ramenti. matrimon. sacramen. tubac. ¶ 3 Pra.

¶ 3 Præterea, Significatio est de essentia sacramenti. Sed in secundo matrimonio non saluatur significatio matrimonij, quia non est vna vnius sicut Christus & Ecclesia. Ergo non est sacramentum.

¶ 4 Præterea, Vnum sacramentum non impedit à susceptione alterius. Sed † secundum matrimonium impedit à susceptione ordinum. Ergo non est sacramentum. † vide de cret. d. 33

SED contra, Coitus in secundis nuptijs excusat à peccato, sicut etiam in primis. Sed per tria bona matrimonij excusatur coitus matrimonialis, quæ sunt fides, proles, & sacramentum. Ergo secundum matrimonium est sacramentum.

¶ Præterea, Ex secunda coniunctione viri ad mulierem non sacramentali, non contrahitur irregularitas, sicut patet de fornicatione. Sed in secundis nuptijs contrahitur irregularitas. Ergo sunt sacramentales.

RESPONDEO dicendum; quòd vbicumque inveniuntur illa quæ sunt de essentia sacramenti, ibi est verum sacramentum. Vnde cum in secundis nuptijs inveniuntur omnia quæ sunt de essentia sacramenti matrimonij, (quia debita materia, quam facit personarum legitimitas; & debita forma, scilicet expressio consensu interioris per verba de præsentij) constat quòd etiam secundum matrimonium est sacramentum sicut & primum.

Ad primum ergo dicendum, quòd hoc intelligitur de sacramento, quod inducit perpetuum effectum: tunc enim si iteratur sacramentum, datur intelligi quòd primum non fuit efficax: & sic fit primo iniuria, sicut patet in omnibus sacramentis, quæ imprimunt characterem. Sed illa sacramenta, quæ habent effectum non perpetuum, possunt iterari sine iniuria sacramenti, sicut patet de pœnitentia: & quia vinculum matrimoniale tollitur per mortem, nulla fit iniuria sacramento, si mulier post mortem viri, iterato nubat.

In decr.
4. tit. 21.
c. 1.

Ad secundum dicendum, quod secundum matrimonium quamvis in se consideratum sit perfectum sacramentum, tamen consideratum in ordine ad primum, habet aliquid de defectu sacramenti: quia non habet plenam significationem, cum non sit una unitas, sicut est in matrimonio Christi & Ecclesie: & ratione huius defectus benedictio à secundis nuptiis subtrahitur. Sed hoc est intelligendum, quando secundæ nuptiæ sunt secundæ & ex parte viri, & ex parte mulieris, vel ex parte mulieris tantum. Si enim virgo contrahat cum viro, qui habuit aliam uxorem, nihilominus nuptiæ benedicuntur: saluatur enim aliquo modo significatio etiam in ordine ad primas nuptias. Quia Christus etsi unam Ecclesiam sponsam habeat, habet tamen plures personas desponsatas in una Ecclesia. Sed anima non potest esse sponsa alterius, quàm Christi: quia alias cum damore fornicatur; nec est ibi matrimonium spirituale. Et propter hoc quando mulier secundo nubit, nuptiæ non benedicuntur, propter defectum sacramenti.

Ad tertium dicendum, quod significatio perfecta inuenitur in secundo matrimonio secundum se considerato; non autem si consideretur in ordine ad præcedens matrimonium: & sic habet defectum sacramenti.

Ad quartum dicendum, quod secundum matrimonium impedit sacramentum ordinis, quantum ad id quod habet de defectu sacramenti, & non in quantum est sacramentum.

QVÆST. LXIV.

De annexis matrimonio, & debiti redditionis in septem articulos diuisa.

Consequenter considerandum est de annexis matrimonio. Et primo, de debiti redditione. Secundo, de pluralitate vxorum. Tertio, de bigamia. Quarto, de libello repudij. Quinto, de filiis illegitimis natis.

¶ Circa primum quærentur septem.